

ZDROWIE I ŻYCIE

DZIENNIK URZĘDOWY IZBY ZDROWIA W GENERALNYM GUBERNATORSTWIE

Numer 29/30 (97/98). Rocznik III.

Kraków, 2. 8. 1942 r.

Redaktor: Dr. med. Werner Kroll, Kraków, Albrechtstr. 1 a (Krupnicza), tel. 10524. — Wydawnictwo: Gesundheitskammer, Kraków, Albrechtstr. 11 a (Krupnicza), tel. 10524. — Odpowiedzialny za dział ogłoszeń: W. von Würzen, Kraków, Albrechtstraße 11 a (Krupnicza). — Rachunek bankowy: Gesundheitskammer — w Creditaanstalt-Bankverein, Kraków, Adolf-Hitler-Platz, róg Szewskiej. — Pocztowe konto czekowe: Warszawa 73. — Adres telegraficzny: Gesundheitskammer, Kraków. — Prenumerata Zł. 3.— mies. Wszystkie urzędy pocztowe przyjmują zamówienia. — Czasopismo ukazuje się co tydzień.

Artykuły dla części redakcyjnej nadsyłać wyłącznie pod adresem: Redakcja „Zdrowie i Życie“, Kraków, Albrechtstr. 11 a (Krupnicza), lub do Oddziału Warszawskiego, Warszawa, Koszykowa 37 (Okręgowa Izba Zdrowia). Rękopisy nadsyłać można bądź to w języku polskim, bądź to niemieckim. — Korespondencję w sprawie ogłoszeń, zwłaszcza ogłoszeń pod szyfrą, kierować wyłącznie: Wydawnictwo Gesundheitskammer, Kraków, Albrechtstr. 11 a (Krupnicza).

Nie zamówione rękopisy zwraca się tylko w wypadku dołączenia opłaty pocztowej w odpowiedniej wysokości.

T R E Ś Ć :

	Str.
Dr. Władysław SZUMOWSKI, Kraków: O wątrobie (dokończenie)	509
Obwieszczenie	511

O WĄTROBIE

Napisał: Dr Władysław Szumowski, Kraków.

(Dokończenie).

V. Wątroba w chorobach zakaźnych.

Choroby zakaźne uszkadzają wątrobę nie tylko toksynami, ale i samymi drobnoustrojami, wątroba bowiem wiąże tak jedne jak i drugie (Rössle). Nawet gdy źródło zakażenia leży poza krwiobiegiem żyły wrotnej, liczne zarazki chorobotwórcze zostają pochłaniane przez komórki wątroby, zwłaszcza przez komórki gwiaździste. Reiss stwierdził doświadczalnie na królikach, że dożylnie wprowadzenie różnych drobnoustrojów wywoływało masowe nagromadzenie ich w wątrobie w przeciwieństwie do śledziony, nerek, nadnerczy i mózgu.

W doświadczeniach tych króliki nie były uodpornione na zakażenie danym gatunkiem drobnoustrojów. U królików uodpornionych uderzającym było masowe nagromadzenie bakterij w komórkach gwiaździstych i coraz słabsze barwienie bakterij wskutek rozpoczynającej się bakteriolizy.

Albertini i Grumbach wykazali, że zakażenie streptokokami może wywołać martwicę w wątrobie. Szkarlatyna wywołuje różnorodne bardzo ciężkie ostre zmiany w wątrobie, podobnie jak i złośliwa dyfteria. Zapalenie wsierdza łatwo prowadzi do spraw martwicowych w wątrobie.

Weterynarze wiedzą, że u cieląt i prosiąt zakażenie

paratyfusowe niemal z reguły prowadzi do uszkodzenia wątroby (Nieberle).

Przy zakażeniach ogólnych występują częściej, niż się to zwykle sądzi, zmiany w drobnych przewodach żółciowych wątroby, wywołane przez wydzielanie drobnoustrojów (Rössle i Bahrmann). Jung i Kratk opisali uszkodzenia wątroby przy szczepionej malarii i to zarówno w przypadkach wczesnej śmierci, jak i w późniejszych okresach leczenia. Ponieważ podobne zmiany nie występują ani przy czystej malarii, ani u paralityków bez malarii, trzeba przypuszczać, że wątroba syfilityków jest szczególnie tutaj uwrażliwiona.

W podobny sposób należy pojmować zanik komórek wątrobowych i centralne nekrozy przy gruźlicy powiklanej zakażeniem mieszanym (Jores, Roulet). Przy tych stanach występuje łatwo *thrombophlebitis* w żyłach centralnych i wątrobowych.

VI. Wątroba w allergozach.

Ponieważ w allergozach stwierdzono zmiany podobne do opisanych, zachodzi pytanie, czy pewne nekrozy wątroby nie są w ogóle przejawem jej nadwrażliwości. Ta myśl jest tym prawdopodobniejsza, że wątroba nie tylko u psa, ale i u człowieka może uchoćdzić niejako za narząd wstrząsowy, w którym występują zmiany zarówno w razie szybkiej śmierci po

wstrząs, jak również w tak zwanym wstrząsie przedłużonym.

Martwice występujące we wstrząsie anafilaktycznym są, być może, podtrzymywane przez zamknięcie żył w miejscach wypływu krwi, za czym przemawiają występujące równocześnie ciężkie przekrwienia zastoinowe. Lokalizacja anafilaktycznych martwic wątroby występuje mniej więcej tak samo nieregularnie, jak i eklamptycznych.

Klinicznie w ostatnich czasach zwrócono również większą uwagę na schorzenia wątroby (hepatopatie) przy allergozach (Schmengler, Katsch i inni). Schöttke opisał przypadki nadwrażliwości wątroby na spożywanie wątroby, przy czym jeden przypadek zakończył się śmiercią wskutek perforacji wrzodu żołądka (allergicznego?), a w wątrobie stwierdzono *hepatitis serosa* i wzmożoną czynność komórek gwiaździstych.

VII. Zdolność przystosowywania się.

Ważne są, także pod względem praktycznym, doświadczenia czynione z powtarzaniem podawaniem ja-

dów. Cameron i Karunaratne podawali szczurom czterochlorek węgla, środek używany dzisiaj często w przemyśle jako rozczynnik, stosowany także w medycynie jako *anthelminticum*. Znane są zawodowe zatrucia tym środkiem z wynikiem śmiertelnym. Otóż okazało się u szczurów, że dawki toksyczne wywołują czystą martwicę wątroby, która po upływie 1—2 tygodni ustępuje, okazując wygojenie bez blizny.

Zatrutowanie szczurów, powtarzane w takich odstępach czasu, żeby wątroba mogła się przystosować i szkody wyrównać, nie wywołuje żadnych trwałych zmian; przy odstępach krótszych występują zmiany cyrotyczne. Wątroba, będąca pod działaniem tego jadu, jest niezdolna do regeneracji, jak to wynika z zachowania się wycinków wątroby wszczepionych do sieci, albo przy częściowej hepatektomii.

Stwierdzenie tego faktu ma duże znaczenie w patologii ludzkiej, ponieważ wyjaśnia on wyczerpywanie się wątroby w razie długotrwałego działania czynników szkodliwych, jakkolwiek normalnie wątroba jest zdolna do regeneracji w dużym stopniu.

Izba Zdrowia — zakres rzeczowy Prasa — wyplaciła z powodu zgonu wymienionych prenumeratorów naszego czasopisma po 100 zł., tytułem wyznaczonej premii asekuracyjnej, następującym członkom ich rodzin:

- p. Natalii Sierosławskiej, Prokocim (pren. Dr. Władysław Sierosławski),
- „ Kulińskiemu, Maciejowice (pren. położna Janina Kulińska),
- „ Janinie Grazella, Wieliczka (pren. Dr. Bronisław Grazella),
- „ Fiszlowi Wajnapel, Stoczek (żona felczera Róża Wajnapel),
- „ Stanisławie Kowalskiej, Dwikozy (pren. Jan Kowalski),
- „ Sarze Kleinhaus, Chełm (pren. Dr. Maurycy Kleinhaus),
- „ F. Broniatowskiej, Częstochowa (pren. Dr. Pinkus Broniatowski),
- „ Halinie Minkiewicz, Kraków (pren. Lekarka Zofia Bielakowska),
- „ Apolinaremu Folwarskiemu, Warszawa (położna Helena Folwarska),
- „ Józefie Kapuścińskiej, Warszawa (pren. felczarka Stefania Łucków)
- „ Stefanii Gąsiorowskiej, Warszawa (pren. położna Helena Gąsiorowska),
- „ Stefanowi Kowalskiemu, Warszawa (pren. Dr. Waclaw Kowalski),
- „ Stefanii Siedleckiej, Warszawa (pren. lek. dent. Jan Siedlecki),

- p. Helenie Makowskiej, Warszawa (pren. Dr. Tytus Makowski),
- „ G. Berman, Łuków (pren. lek. dent. Maria Berman),
- „ Marii Pyszniowskiej, Piszczac (pren. felcz. Stanisław Pyszniowski),
- „ Jochwecie Szejman, Warszawa (pren. lek. dent. Maria Szejman),
- „ Marii Silbersztejn, Warszawa (pren. techn. dent. Józef Silbersztejn),
- „ Taubie Śmietańskiej, Warszawa (pren. lek. dent. Icek Śmietański),
- „ Stefanowi Ciechońskiemu, Warszawa (pren. położna Walentyna Ciechońska),
- „ Irenie Królikowskiej, Porąbka Uszewska (pren. Dr. Edmund Królikowski),
- „ Annie Jarosz, Nowy Sącz (pren. Dr. Jan Jarosz),
- „ Janinie Sapoczyńskiej, Warszawa (pren. felcz. Wincenty Sapacz-Sapoczyński),
- „ Aleksandrowi Lewy, Warszawa (pren. lek. dent. Hana Lewy),
- „ Izaakowi Elsztejnowi, Warszawa (pren. lek. dent. Elżbieta Elsztejn),
- „ Esterze Portner, Warszawa (pren. lek. dent. Teresa Portner),
- „ Zofii Dworzańskiej, Włostów (pren. felcz. Stanisław Dworzański),
- „ Henrykowi Baranowskiemu, Lublin (pren. położna Maria Baranowska).

Częstochowa, dnia 1 lipca 1942 r.
Ubezpieczalnia Społeczna w Częstochowie
ogłasza
K O N K U R S

na stanowiska:

1. lekarza rejonowego w Mstowie z poborami według 1 godziny t. j. miesięcznie zł. 148, plus zł. 30, za użytkowanie własnego gabinetu lekarskiego,
2. lekarza specjalisty wenerologa w Częstochowie z poborami według 3 godzin specjalistycznych t. j. miesięcznie zł. 498,—.

Kandydaci na powyższe stanowiska powinni odpowiadać warunkom przewidzianym w art. 3 „Zasad ogólnych w sprawie przyjmowania, pełnienia czynności i zwalniania lekarzy Ubezpieczalni Społecznych, wydanych przez Główny Wydział Pracy w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa w dniu 24. VI. 1941 r.

Podania wraz z dokumentami i własnoręcznie napisanym życiorysem należy składać w Ubezpieczalni Społecznej w Częstochowie, Breslauerstr. 10, w terminie dni 10 od daty ogłoszenia (wydanie tygodnika „Zdrowie i Życie“).

Kierownik administracyjny
(—) Hetterich

W Miejskim Ośrodku Zdrowia w Krakowie, wakuja posady:

1. Miejskiego lekarza-dentysty szkolnego 4—5 godzin dziennie.
2. Laryngologa 2 godz. dziennie.

Wynagrodzenie według umowy.

Zgłoszenia ustne lub pisemne należy kierować do Izby Zdrowia, Urzędowe Pośrednictwo Pracy, Kraków, Krupnicza 11a.

KASA WZAJEMNEJ POMOCY LEKARZY
przy Izbie Zdrowia w Generalnym Gubernatorstwie
zawiadamia o śmierci członków:

Dr. Liedtkego (Lp. 318),
Dr. Prackiego (Lp. 319).

Oplaty bieżące winni członkowie Kasy uiścić do 15 sierpnia 1942 w dotychczasowej wysokości.

Urzędowe Biuro Pośrednictwa Pracy przy Izbie Zdrowia w Warszawie podaje do wiadomości następujące wolne placówki:

1. Lekarza fabrycznego na Bielanach, 2 razy w tygodniu,
2. Kierownika poradni przeciwgruźliczej w Ośrodku Zdrowia w Sokołowie (specjalista płuc ze znajomością Rentgena),
3. Lekarza w maj. Korczew pow. Sokołów (Liegenschaft),
4. Kierownika-internisty w szpitalu powiatowym w Węgrowie. Praktyka prywatna dozwolona,
5. Dyrektora Szpitala Powiatowego w Łukowie,
6. Lekarza-kobiety do Szpitala Epidemicznego w Stoku Łackim pow. Siedlce,
7. 3-ch laborantów-analityków do laboratorium Ubezpieczalni Społecznej w Warszawie.

Zgłoszenia reflektantów przyjmuje Urzędowe Biuro Pośrednictwa Pracy przy Izbie Zdrowia w Warszawie.

Szpital pow. w Miechowie poszukuje na stałe lekarza asystenta na oddział chirurgiczny. Uposażenie według III. grupy płac. Szczegóły do omówienia na miejscu.

Zgłoszenia przez Dyрекcję Szpitala do Starostwa pow. w Miechowie — Związek Gmin.

Dyrektor:
(—) Dr. Tarajewicz

REKLAMAGJE

w razie niedoręczenia czasopisma kierować nie do Wydawnictwa, lecz do urzędu pocztowego, w którym dokonano wpłaty na prenumeratę

**Bekanntmachungen
und Verordnungen, die den Gesamtumfang
der Gesundheitskammer betreffen**

Regierung des Generalgouvernements
Hauptabteilung Innere Verwaltung
Abteilung Gesundheitswesen

K r a k a u , den 19. Juni 1942.

B E K A N N T M A C H U N G

Nachstehende Sera, Impfstoffe, Organopräparate und Diagnostische Präparate des Staatlichen Institutes für Hygiene verlieren in der Zeit vom 1. VI. bis 1. VII. 1942 ihre Gültigkeit:

	Serie Nr.:	Gültig bis:
Gasbrand-Serum polyval.	21	24. VI. 42
Anthrax-Serum	10	20. VI. 42
Gegenschlangengift-Serum	9	9. VI. 42
Gegenschlangengift-Serum	10/I	26. VI. 42
Serum gegen Heine-Medin-Krankheit	26	26. VI. 42
Serum gegen Heine-Medin-Krankheit	28	26. VI. 42
Normal-Pferde-Serum à 10 ccm	624/I	15. VI. 42
Normal-Pferde-Serum à 10 ccm	628	15. VI. 42
Wutschutzimpfstoff	801/I, II	1. VI. 42
Wutschutzimpfstoff	802/I	15. VI. 42
Wutschutzimpfstoff	803/I, II	15. VI. 42
Diphtherie-Scharlach-Impfstoff	40/I, II, III	5. VI. 42
Diphtherie-Scharlach-Impfstoff	40/IV	13. VI. 42
Diphtherie-Scharlach-Impfstoff	41	13. VI. 42
Typhus-Impfstoff zu 50 ccm	1527 bis 1548	18. VI. 42
Typhus-Impfstoff zu 50 ccm	1549 bis 1554	26. VI. 42
Staphylokokken-Impfstoff	169 bis 170	3. VI. 42
Gonokokken-Impfstoff	395 bis 396	20. VI. 42
Impfstoff n/Danysz peroral	257	30. VI. 42

**Obwieszczenia
i rozporządzenia dot. całokształtu
Izby Zdrowia**

Rząd Generalnego Gubernatorstwa
Główny Wydział Spraw Wewnętrznych
Wydział Spraw Zdrowotnych

K r a k ó w , dn. 15 czerwca 1942.

O B W I E S Z C Z E N I E

Następujące surowice, szczepionki, organopreparaty i preparaty diagnostyczne Państwowego Zakładu Higieny tracą swą ważność w czasie od 1. VI. do 1. VII. 42:

	Seria Nr.:	Ważna do:
Surowica przeciw zgorzeli gazowej wielowart.	21	24. VI. 42
Surowica przeciwwąglikowa	10	20. VI. 42
Surowice przeciw jadowi węzów	9	9. VI. 42
Surowice przeciw jadowi węzów	10/I	26. VI. 42
Surowica przeciw chorobie Heine-Medina	26	26. VI. 42
Surowica przeciw chorobie Heine-Medina	28	26. VI. 42
Surowica końska normalna à 10 ccm	624/I	15. VI. 42
Surowica końska normalna à 10 ccm	628	15. VI. 42
Szczepionka ochr. przeciw wścieklicznie	801/I, II	1. VI. 42
Szczepionka ochr. przeciw wścieklicznie	802/I	15. VI. 42
Szczepionka ochr. przeciw wścieklicznie	803/I, II	15. VI. 42
Szczepionka przeciwbłoniczo-przeciwplonicza	40/I, II, III	5. VI. 42
Szczepionka przeciwbłoniczo-przeciwplonicza	40/IV	13. VI. 42
Szczepionka przeciwbłoniczo-przeciwplonicza	41	13. VI. 42
Szczepionka przeciwdurkowa po 50 ccm serie od	1527 do 1548	18. VI. 42
Szczepionka przeciwdurkowa po 50 ccm serie od	1549 do 1554	26. VI. 42
Szczepionka przeciwgronkocowa	169 do 170	3. VI. 42
Szczepionka przeciwgonokokowa	395 do 396	20. VI. 42
Szczepionka w/g Danyszadoustna	257	30. VI. 42

Enterocolin	8	30. VI. 42	Enterocolin	8	30. VI. 42
Insulin zu 20 Einh. in 1 ccm	175	1. VI. 42	Insulina po 20 jedn. w 1 ccm	175	1. VI. 42
„ „ 40 „ „ „	281	3. VI. 42	„ „ 40 „ „ „	281	3. VI. 42
„ „ 40 „ „ „	282	6. VI. 42	„ „ 40 „ „ „	282	6. VI. 42
„ „ 40 „ „ „	283	11. VI. 42	„ „ 40 „ „ „	283	11. VI. 42

Im Auftrage:
(—) Dr. Schenk

Z polecenia:
(—) Dr. Schenk

Regierung des Generalgouvernements
Hauptabteilung Innere Verwaltung
Abteilung Gesundheitswesen

Rząd Generalnego Gubernatorstwa
Główny Wydział Spraw Wewnętrznych
Wydział Spraw Zdrowotnych

K r a k a u , den 15. Juni 1942.

K r a k ó w , dn. 15 czerwca 1942.

BEKANNTMACHUNG

Nachstehende Seren und Impfstoffe verlieren, wie folgt, ihre Gültigkeit. Herstellerfirma: ASID Serum-Institut, Warschau.

a) <i>Humane:</i>	Serie Nr.:	Gültig bis:
Blenophoila	862	1. VII. 42
Panodina	863	1. VII. 42
b) <i>Veterinäre:</i>		
Bradsovac	1	1. VII. 42

Im Auftrage:
(—) Dr. Schenk
Regierung, Abt. Gesundheitswesen

OBWIESZCZENIE

Poniższe surowice i szczepionki wyrobu firmy ASID Instytut Surowic w Warszawie tracą swą ważność jak następuje:

a) <i>Stosowane u ludzi:</i>	Seria Nr.:	ważne do:
Blenophoila	862	1. VII. 42
Panodina	863	1. VII. 42
b) <i>Weterynaryjnie:</i>		
Bradsovac	1	12. VII. 42

Z polecenia:
(—) Dr. Schenk

Regierung des Generalgouvernements
Hauptabteilung Innere Verwaltung
Abteilung Gesundheitswesen

Rząd Generalnego Gubernatorstwa
Główny Wydział Spraw Wewnętrznych
Wydział Spraw Zdrowotnych

Krakau, den 10. Juli 1942

Kraków, dnia 10 lipca 1942

BEKANNTMACHUNG

Nachstehende Seren und Impfstoffe der Fa. Asid Serum-Institut Warschau verlieren in der Zeit vom 1. 7. — 1. 8. 1942 ihre Gültigkeit:

	Serie
1. Peritosan	184
2. Diphtherie-Serum	200, 202
3. Tetanus Serum	194, 199, 223
4. Streptokokken Serum	208
5. Puerperin	209
6. Anastaphyl	212
7. Scharlach-Serum	213, 219
8. Anthrax	215

OBWIESZCZENIE

Następujące surowice i szczepionki wyrobu f-y Asid Instytut Surowic Warszawa, tracą swą ważność w czasie od 1. 7. do 1. 8. 1942:

	Seria
1. Peritosan	184
2. Surowica przeciwbłonicza	200, 202
3. Surowica przeciwżółciowa	194, 199, 223
4. Surowica przeciw paciorkowcowo	208
5. Puerperin	209
6. Anastaphyl	212
7. Surowica przeciw błoniczo	213, 219
8. Surowica przeciw wąglikowo	215

9. Suinorma	216, 221
10. Gasgangran-Serum	217, 222, 224, 225
11. Meningokokken-Serum	226
12. Erysipelas-Serum	238
13. Typhus-Impfstoff	326
14. Ruhr-Impfstoff	327
15. Ruhr-Cholera-Impfstoff	328
1. Pyocyanei ferm. lyt.	866
2. Blenactin	872
3. Blenactin	873

(—) Dr. Weber
Pharmazierat

9. Suinorma	216, 221
10. Surowica przeciw zgorzeli gaz. 217, 222, 224, 225	
11. Surowica meningokokowa	226
12. Surowica przeciw róży	238
13. Szczepionka przeciwdurkowa	326
14. Szczepionka przeciw czerwonce 327	
15. Szczepionka przeciwczerwonkowa, przeciwocholeryczna	328
1. Pyocyanei ferm. lyt.	866
2. Blenactin	872
3. Blenactin	873

(—) Dr. Weber
Radca farmacji

**NIEDZIELNE DYŻURY LEKARZY
w Krakowie**

na dzień 2. VIII. 1942

Lekarze ogólni:

Lek. Ostrowski Tadeusz, Limanowskiego 38
Lek. Oszaeki Jan, Batorego 12
Dr. Pawłowski Ferdynand, Sebastiana 33
Dr. Płatek Adam, Zielona 19
Lek. Prauziński Stanisław, Bracka 1
Dr. Raginis Józef, Bosacka 6 a
Dr. Rakowska Janina, Michałowskiego 2
Dr. Ralski Lesław, Król. Jadwigi 65

Lekarze chorób kobiecych:

Dr. Woliczko Kazimierz, Starowiślna 49
Lek. Wyka Zdzisław, Rakowicka 19
Dr. Wyrobek Emil, Zwierzyniecka 15

Lekarze chorób dziecięcych:

Dr. Ciosłowski Józef, Szlak 16 a
Dr. Godlewski Wacław, Sereno Fenna 10

Chirurdzy:

Dr. Zborczyński Franciszek, Straszewskiego 1
Lek. Żurek Zygfryd, Ariańska 3

Dermatolog:

Dr. Missona Krzysztof, Krupnicza 18

Neurolog:

Dr. Gradziński Adam, Starowiślna 20

Lekarze dentyści:

Dr. Mrozowski Józef, Adolf Hitler Platz 22
Lek. Brodkiewiczowa Zofia, Wielopole 6
Lek. Małyszczuk Jadwiga, Bandurskiego 6
Lek. Stankiewicz Witold, Pierackiego 25

Uprawniony technik dentystyczny:

Mühlradówna Gabriela, Zamojskiego 5

**NIEDZIELNE DYŻURY LEKARZY
w Krakowie**

na dzień 9. VIII. 1942

Lekarze ogólni:

Dr. Remin Stanisław, Starowiślna 80
Dr. Roman Stanisław, Siemiradzkiego 11
Dr. Ross Jan, Krakowska 4
Dr. Ruciński Adam, Starowiślna 64
Dr. Rueger Henryk, Augustiańska 10
Lek. Rydel Jan, Rzeszowska 8
Lek. Schnitter Borys, Fałata 12
Dr. Schreiber Aleksander, Dietla 97

Lekarze chorób kobiecych:

Dr. Zawadzki Witold, Potockiego 3
Dr. Zigmund Jan, Bernardyńska 11/8
Dr. Baranowska Zofia, Kościuszki 52 a

Lekarze chorób dziecięcych:

Dr. Gołąb Jan, Zyblikiewicza 5
Dr. Gradzińska Michalina, Starowiślna 20

Chirurdzy:

Dr. Bernadzikowski Władysław, Długa 60
Lek. Bielas Aleksander, Wielopole 22

Dermatolog:

Dr. Mulowski Tadeusz, Zielona 28/3

Neurolog:

Dr. Horodeński Józef, Zacisze 12

Lekarze dentyści:

Dr. Polackówna Elżbieta, Smoleńsk 19
Lek. Cyrkowicz Janina, Garbarska 16
Lek. Chadziewicz Donczo Iliew, Lelewela 17
Lek. Moncewicz Natalia, Potockiego 1

Uprawniony technik dentystyczny:

Wójtowicz Franciszek, Mogilska 11